

MINDER BEKENDE EN/OF VERDWENEN LOCATIES

Rijksnormaalschool, Hogeschool, Departement Lerarenopleiding, K.L. Ledeganckstraat.

Heel veel studenten die hier komen studeren, hebben als eerste indruk dat ze in een voormalig klooster zijn terechtgekomen. Dat is niet het geval. Het gebouw is ontworpen en gebouwd als Rijksnormaalschool.

Na de onafhankelijkheid in 1830 werd de vrijheid van onderwijs vastgelegd. Daarvan maakte de kerkelijke overheid gebruik om overal normaalscholen op te richten; ook te Gent, waar ze verbonden was aan het bisschoppelijk Klein Seminarie. In Gent werd de vorming van ondermeesters door de stad toevertrouwd aan Pieter Jonglas. In 1861 kwam te Gent eindelijk een wettelijk erkende instelling voor de vorming van onderwijzers tot stand. Ze werd ondergebracht in de Onderstraat. Van 1865 tot 1879 werden er 229 diploma's uitgereikt. De wet van 1879 bepaalde dat te Gent een Rijksnormaalschool zou worden opgericht. In oktober 1882 konden de leerlingen en het personeel hun intrek nemen in de nieuwe gebouwen in de pas getrokken K. L. Ledeganckstraat (1875). Er werd gestart met 125 leerlingen. Aan de normaalschool werd een Oefenschool gehecht.

Het gebouw is ontworpen voor een spievormig terrein tussen de K.L. Ledeganckstraat en de Hofbouwlaan door Willame en Goovaerts, twee architecten van de dienst Burgerlijke Gebouwen: een neogotisch gebouw met vier vleugels rond een binnentuin en een door een muur met ijzeren hekkens omsloten zijtuin met directeurswoning, die tot 1937 dienst deed als rijkstuinbouwschool, thans te Melle. Voorgevel van eenentwintig traveeën in donkerrode baksteen. Overhoeks twee ronde torentjes. Het geheel heeft architecturaal geen bijzondere waarde.

De school was aanvankelijk bedoeld als normaalschool voor meisjes, maar de nabijheid van de Leopoldskazerne -en de studenten hadden een halve vrijdeed de regering op het laatste moment beslissen de jongens te Gent en de meisjes in Brugge onder te brengen. Tegelijk met de lagere normaalschool (voor onderwijzers) werd er ook een literaire en een wetenschappelijke afdeling opgericht voor het middelbaar onderwijs (regenten). De opleiding duurde twee jaar. Internaat verplicht. De prijs per leerling bedroeg 400 frank. per jaar; in 1934 bedroeg dat 2000 frank. Vandaag kost de opleiding 567 euro voor

De Rijksnormaalschool in de K.L. Ledeganckstraat.

niet-beursstudenten; 100 euro voor beursstudenten. Bij de start werd aan elke leerling een beurs van 200 frank op Staatskosten en een beurs van 50 frank door de Provincie betaald, toegekend.

Tijdens W.O. I veranderden de schoolgebouwen in een lazaret. De lessen moesten doorgaan in het Botanisch Instituut van de universiteit, de Academie voor Schone Kunsten en de Rijksmiddelbareschool. Na de oorlog keerden jonge mannen, die als soldaten in de loopgrachten aan de ijzer hadden gestaan, als studenten terug om hun diploma te halen. Tijdens W.O. II werden opnieuw 2/3 van de gebouwen door de Duitse overheid in beslag genomen. Er werd beslist op maandag- en zaterdagmorgen geen les meer te geven. Soms werd er maar om de week les gegeven.

Theo Vindevogel, leraar Germanist, vond de afschaffing van het voorbereidend jaar voor de middelbare normaalschool na W.O. II rampzalig. Het betekende het begin van de wetenschappelijke ontwaarding van de regent.

In 1965-'66 lieten de eerste meisjes zich inschrijven in de Lagere normaalschool. Ze vormden al heel snel een overgrote meerderheid.

Vanaf 1986 werden de opleidingen onderwijzers en regenten verlengd van 2 tot 3 jaar. Na de fusie met Sint-Niklaas in 1988 werd er een bijkomende oplei-

ding kleuterleidsters aan toegevoegd.

In 1995, na de oprichting van de Hogeschool Gent en de Associatie Universiteit Gent, gebeurde ook de samensmelting tussen de Gentse stedelijke normaalschool (Wispelbergstraat) en de Rijksnormaalschool. De Hogeschool Gent bestaat uit dertien departementen. De totale bevolking bestaat uit 6.992 jongens en 7.239 meisjes; het Departement Lerarenopleiding telt 1.000 studenten..

De restauratie van de vleugel van de Oefenschool met volledige herbouw van de hele binnenkant en heraanleg van de speelplaats gebeurde in 2004.

Vanaf het schooljaar 2006-2007 werd het bachelor diploma ingevoerd.

Aan de Rijksnormaalschool doceerden tal van latere professoren aan de RUG. De school heeft in haar bestaan ook vele tientallen literatoren (Achilles Mussche o.a.) en plastische kunstenaars (Octave Landuyt o.a.) als lector gehad of als onderwijzer/regent afgeleverd.

Literatuur:

M. Steels, Geschiedenis van het stedelijk onderwijs te Gent 1828-1914, 1978.

100 jaar Rijksnormaalschool 1880-1980, 1980.

Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Deel 4 nc. Stad Gent, p. 103-105, 1982.

Daniël van Ryssel